

կարդացուելով՝ հանդիսականաց ձեռքէն
ընդունեցան իրենց արժանեաց պսակը ,
գերապատիւ՝ Լախագահ Տամառօտա
պէս պատասխանեց ուսմանց Տեսչին
խօսքերուն և յորդորեց զմանկունս 'ի
ճշմարիտն աստուածաշնորհութիւն , որ
է հիմն և առաջնորդ ընկերական կե-
նաց , միջոց առնելով զուսմունս հաս-
նելու այն ծայրագոյն իմաստութեան որ

է Լստուած . յիշեցուց իրենց պարտքն
որ ունին առ մեծ երախտապարտ Բա-
րերար վարժարանիս և առ Բարեգիշտն
իրենց բարեխառութեամբն և ուսումնա-
սիրութեամբը , և քաջալերեց որ իրենց
ջանքն աւելցնեն և ևս յառաջանալու
մնացած սորվելիք ուսմանց տարինե-
րուն մէջ :

ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆՔ

ԲԱՆԱՍՏԵՂԾՈՒԹԻՒՆ

ՍԱՐԴԵՆԻ

Շիղ սարդենւոյ երբեմն ի հող հարըստեալ
Լը զոյգ յերկինս աղերս արկի ես խոնարհ
Օ ի աճեսցէ մատաղ թրիիկն օդապար
Ի զարդ ապա երգաբանից եւ ի փայլ .
Լը զոսկի թեւսն ի Օ եփիւռէն ես հայցեմ
Սըփռել ըզզուարթ ոստովքն ի կէս ապրիլի .
Լը կաշկանդեալ ի պարաւանդս ուժգնակի
Խիստ հիւսիսակ՝ մի անցուցէ ինչ դըժխեմ .
Վիտեմ զի տունկըս , դից փեբեայ սիրական ,
Յուշիկ աճէ , շատ իսկ յուշիկ ի հասակ
Լը ըրց բնաւից որ յարեգդէմ յերկրիս կան .
Լը ընդ յամեն երկայն զիս ոչ վըշտագնէ ,
Օ ի եւ ի մեզ արժանաւորն ի պըսակ
Բեժաւ ճըգամբ եւ յամրագոյն իսկ յառնէ :

ՄԷՆԾԻՆԻ

ՅԱՂԲԵՐԱԿՆ

Բղբիւր զեղուն ու անապակ
Օ եփիւռից վայր ընտանի ,
Խոյ մըմունջդ անուշակ
Հառաչանաց նըմանի ,
Ո՛հ , զի սիրուն է բլուրն այն ,
Որ քոյ յալեաց արծաթի
Բնու զպըճնանս իւր համայն .
Օ ի հեշտ անդոյրն անտառիկ ,
Իւր ի շինից գամ հեռի
Հանգչել յըստուեր զովացիկ :

Լորբ նորածին այգոյն շող
 Կախ տեսանէ զիս աստէն ,
 Ճեմիլ ի սփիւռ անանուխ
 Որ զանուշունս շուրջ բուրէն ,
 Տիացեալ խանդք իմ մըտաց
 Սարգաց ի մարգ դալարուտ
 Ձրգին ըստ խաղ քոց ալեաց .
 Եւ ըզկենաց մըրըկավար
 Խուճապ նոցին ի փախուստ
 Յուցանէ ինձ ըզնըկար :

ԺԷՐՈՅ

ԻՄԱՍՏԱՍԻՐՈՒԹԻՒՆ

Պրատոնի փիլիսոփայութեան համառոտ բովանդակութիւնը : (Տես երես 300)

Հարունակութիւն և վերջ

Որովհետեւ աշխարհքս յաւիտենական օրինակի մը վրայ կարգադրուեր է , հարկ է որ չպարունակէ իւր մէջը իր գոյութեան սկիզբը , և հարկ է որ ըլլայ բան մը՝ բարի , գեղեցիկ և ճշմարիտ յինքեան՝ յառաջ քան զամենայն բարութիւն , զամենայն գեղեցկութիւն և զամենայն ճշմարտութիւն մասնաւոր , զոր կարող է ըմբռնել միտք մարդոյ :

Գաղափարաց վրայ չորս խնդիր կըրնայ դրուիլ : Երկրորդն է՝ թէ կան արդեօք գաղափարք . երկրորդ՝ թէ ինչ բաներու գաղափարք կան . երրորդ՝ թէ ինչ է գաղափարաց բնութիւնը . չորրորդ՝ թէ ինչպէս իրք կը հաղորդին գաղափարաց :

Պրատոն ոչ ուրեք հաստատուն կերպով մը գաղափարաց գոյութիւնը կը յիշէ . ինքը գոհ կ'ըլլայ ընդունելու բարի , գեղեցիկ ու յինքեան հաւասար իրի մը գոյութիւնը , որպէս թէ ասիկայ նախնական ճշմարտութիւն մը ըլլար՝ որոշակի ճանաչուած ամենէն : Տե՛ս Գրոց մէջ՝ կ'ըսէ թէ զգալի բաները կը տեսնուին զգայարաններով , և բացարձակ ճշմարտութիւնները կը տես-

նուին իմացականութեամբ . բայց թէ արդեօք կայ իրապէս բացարձակ բան մը որ ըլլայ յառաջ և յետոյ քան զգալի ու անցողական իրս , այս բանս ինքը չցուցնէր : Եւ սակայն որովհետեւ տեսանելի գոյացութիւնները , ջուր , օդ , երկիր ու հուր , մշտնջենաւոր փոփոխութեան մը մէջ են , պէտք չէ որ ան փոփոխելի գոյացութիւն մը ըլլայ , որն որ այս ամէն փոփոխութեանց գահազուլիս բազմի : Եթէ ըսուի համայնատուածեանց հետ թէ կայ այս գոյացութիւնը , բայց անբաժան յերևութից , և թէ երևութք կը յայտնուին ի նման և նուաւ և իր զարգացումը կը բաղկացնեն , կրնայ հարցուիլ թէ ինչով այս գոյացութիւնը կը զարգանայ , ինչ զօրութեամբ ինքը առաջ կը բերէ այն ամէն երևութիւններն որ կը չըջապատեն զմեզ : Ի՞նչ որ ինքը կը պարունակէ զամենայն ինչ յինքեան , ինչպէս կը կարօտի զարգացման : Ի՞նչ որ ինքը կը պարունակէ զամենայն զօրութեամբ , ինչպէս անկատար էակ մը կրնայ գոյ միայն : Սակայն ենթադրելով թէ կարելի ըլլայ այս , հարկն է՝ թէ կամքն որ գոյացութեան զարգացումն կու տայ . եթէ հարկն է , ուստի՞ կու գայ այն ոգին , որ կը տեսնուի մարդուս վրայ : Եթէ կամքն է , չկայ այն ատեն զարգացումն ըսուած բանը , այլ ստեղծումն . վասն զի անկարելի է որ ոգեկան գոյացութիւն մը պարունակէ զօրութեամբ զնիւթական իրս :